

2 CENTESIMI

2 HELER

OMNIBUS

Proibitio za Monari ja
za 1 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abbonament für die
Monarchie vierjährig
4 K, einzeln Nummer
2 Heller.

Izvoli svaki dan osim nedjelje i svjetka
u 11 ure prije podne.

Esse ogni giorno eccettuato le demen-
sive e feste alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Za izvrštenje objava u
Malom oglasniku* plaća
se za svaku ried 2 para
Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi
ad «Notiziario d'affari»
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima 30
centesimi.

Jedes Wort im «Kleinen
Anzeigerg» kostet 2 h.
Die niedrigste Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr., PULA — Via Giulia br. 1

Note adriatiche.

III.

Da governo marittimo per la Dalmazia.

La reggenza del Governo Marittimo a Trieste venne da un paio di mesi assunta dal sig. Dellaes del Ministero del Commercio. E' persona di cui possiamo prometterci bene, se anche subito all'inizio della sua attività qui ebbe la brutta sorpresa dei noti due casi di peste su di un piroscalo e laggiù pubblici, che in quel momento pericolosissimo si avrebbe dovuto fare di più, di quello che fu fatto, per scongiurare il grave pericolo, il quale per fortuna è cessato.

Anche quel fatto allarmante ci conferma nella nostra idea; essere necessario d'istituire per la Dalmazia un Governo marittimo a sé.

Anche la costa dalmata è molto esposta a venir contaminata, e per larga attività di tante società di vapori, la sfera d'azione del Governo marittimo di Trieste non basta e non riesce efficace. Così pure il Lazzeretto di Meljone non basta, ma occorre trovare un punto per costruirvi il necessario Lazzeretto, forse al largo di Zara: od in altro sito non lontano da un centro di navigazione.

Ormai la Dalmazia marittima presenta un'alta importanza, né si può attendere che da Trieste venga il soccorso di Pisa. Dopo il dualismo inscenato 40 anni fa dal Sassone Beit, anche Piave ha il suo Governo marittimo ed il suo Lazzeretto, e quindi è logico che lo abbia anche la Dalmazia. Come pure è logico che il Pio fondo di marina, il quale abbraccia i dalmati che sono per 2/3 marittimi della marina Austro-Ungarica, abbia sede in Dalmazia.

Ma di ciò speriamo s'incaricheranno i nostri deputati, ai quali stà a cuore, che sia dato ad ognuno il suo, senza dover dipendere da Trieste dove non si tiene nessun calcolo della nostra lingua, anzi l'odio di razza rasenta il colmo, col voler a tutta oltranza condannare all'ostracismo la nostra lingua, che viene parlata da venti milioni; mentre di tedeschi ve ne sono nove milioni e di italiani scarso un milione!

Ma nello Stato delle inverosimiglianze, come si esprime il grande tedesco, tutto è possibile.

Gli slavi danno il maggior contingente militare, e sono quelli, che pagano la maggior imposta. La Boemia insegui. — Se le diverse razze che popolano il nostro Stato non riescono a comprendere tutte queste cose, almeno a Vienna, dove si puòte quello che si vuole, non si discossenza la nostra forza morale, intellettuale e finanziaria.

Xivio.

NOTIZIE.

Locali.

Comizi e teste rotte.

Alle 3 pom. di ieri tenne un pubblico comizio, all'Arco Romano, il partito socialista. V'intervenne il deputato Pittoni di Trieste per appoggiare la candidatura Rittova.

Ci dicono che alcuni giovinotti si misero a insidiare il Pittoni. Ne nacque un tafferuglio e i «giovani» furono gettati

fuori dal locale, qualcuno anche senza cappello e il capo, ing. Manzin, anche previo un «salasso» tanto necessario nei momenti di grandi eccitazioni d'animo.

Bollettino sanitario.

Lo stato delle malattie infettive a Pola il giorno 10 corr. fu il seguente: scarlattina 2 casi, dissenteria 1, tifo 1, paratifo A 1.

HRVATSKA STRANA.

VIESTI.

Mjestne.

Za izbore!

Kapitaat dieli p ošt om preporučenimi pismi pozive (legitimacije) i glasovnice za izbor zastupnika obćenite kurije. Pazite dobro svi naši da ne izgubite jedno ni drugo.

Hrvatsko kazalište u Puli.

Sinoć dali su naši diletanti treću predstavu. Prikazavalo se «Radosti svog doma», komedija u tri čina. Ta igra sadržaje vrlo finog humora i francuske duhovitosti, te se obćinstvu vrlo svjđjela koli sadržajem toli lijepim prikazivanjem. Glavne uloge bile su u vještini rukama poznatih nam umjetnika g.dje Prugovečki i g. Veselinovića, učitelj našeg mladog kazališta, te g. Križa, kojemu čestitamo na njegovoj lijepoj igri i rado ističemo, da ga još nevidismo ovakva na pozorišnim daskama, kakov je bio sinoć. Upravo nas je zadivio. G.dja Zenderović pak, poznata nam kao prava umjetnica još od prije, odigrala je i sinoć svoju tešku ulogu baš majstorski. O g.djici Slavi Lovrić rado i s pohvalom ističemo, da sve to ljepše napreduje, te čestitamo našem mladom kazalištu, što je u njoj steklo tako vrstnu silu. G. Vojska, premda je imao dosta nezahvalnu ulogu sluga, ipak se je znao snaći koli recitacijom toli kretanjama i na zadovoljstvo izveo posve dobro svoj dio. Gosp. Vojski ipak bi trebalo dati više prilike da se bolje istakne, on je to kadar.

Iznenadno nas je svojom igrom gosp. Tkalec; ta on je pravi glumac. Premda novak pred našim obćinstvom, on nam se prikazao kao da je stari vojnič božice Thalije; u njemu smo opazili osim prirodjenog dara i odličnog učenika glumačke škole. Takovo prikazivanje čovjek a nasladom gleda.

Za g. Kroepeja, prvi put na našim daskama, šteta što se nije mogao otesti početničke plahosti, a da je i ologu bolje naučio, bio bi i on u onom savršenom koncertu prikazivanja učinio bolji utisak. Kada to popravi, bit će možda dobar.

Ljepše pak svjedočbe nisu mogli dobiti učitelji naših diletanata od sinoćnjeg prikazivanja, što im služi u veliku pohvalu te im iskreno čestitamo.

Predstava je bila vrlo dobro posjećena, te je šteta za svakoga, kto propusti ovako liepe predstave posjetiti.

+ Anton Uršić.

U subotu na večer izdahnuo je svoju plamenitu dušu Anton Uršić kroat u Puli. Još ne star podlegao je neumoljivoj bolesti. Tib, blag, poštenjak od glave do pete, pokojni Uršić bio je od onih riedkih, koji se nisu dali zavesti i nije izgubio svoje

narodno čuvstvo u ovom gradu. Iako se nije isticao, bio je čvrst karakter, i bez buke pomagao sva naša narodna društva, kojih je svih bio članom.

Sprovd pokojnika biti će danas po podne u 5 sati iz pokrajinske bolnice, pa se članovi svih naših društava, osobito narodne radničke organizacije pozivlju, da iskožu mnogobrojni zadnju počast svom drugu.

Poćivao u miru!

Kako se izdaje Bertoldo.

Kako smo to u svoje doba javili, osvanuli su neki dan po gradskim zidovima u Puli mali plakati, sa revolucionarnim i irendentističnim sadržajem, vriedjanjem članova carske kuće, pozivom na dezertiranje i revoluciju itd. Joraleto pak od nekoga okrivljen radi tih plakata, huncuetski svaljuje krivnju radi tih plakata na netalijanske stranke, koje da su htjele na škoditi Talijanima u Puli radi talijanskog gimnazija i drugih njihovih «pravednih» aspiracija.

To je osvada dostojna Joraleto i njegovih gospodara. Zašto se Joraleto u obće išao braniti od nečega, o čem ga nije nitko okrivio niti odgovornim učinio. Ne poradja li se baš iz tog postupka njegovog sumnja, da je možda bio, makar indirektno u savezu s tim plakatima?

Kaže liepo jedna hrvatska poslovica: «reci, da ti ne rećem»; te videći Timele, da se Joraleto s nikoga strane ne objeđuje radi onih gluposti, ili bi rekao bivši namjestnik Goess «djetinjarije», iskožio je ni zvan ni pitan na obranu svojih lojalnih čuvstava. Čudimo se talijanskoj stranci da ne kontrolira prije ono što će Timele dati u list, tim više što i sami prave šale o Timeleovoj gluposti, jer dvojimo da je onu denuncijaciju mogao napisati—koji drugi.

Drugo nam je, da se je tako bedasto Timele izdao, te oblasti bar znaju sada, gdje imaju iskati krivce, ako nije prekasno. Vlada pak pravo stoji da imade takovih pojava u Puli; tetoši, vlador samo Talijane, dozvoljavaj njim gimnazije s našim novcem, a nama ni potrebnih početnih škola, mi Hrvati smijaj čemo, se, kad te Talijani budu udarali s onom istom batinom, kojom ti sada još bijes hrvatski narod Istre.

Timeleovog budalaštine pak nas nemogu uvriediti, jer i najzadnji naš radnik daleko više stoji nad njim.

Pjevačko i glazbeno društvo.

Pozivlje se sve mladiće, koji žele učiti se pjevati i sve prijatelje glazbe, da dodju večeras na 7 sati u večer u «Citanoicu» na pogovor kako ustanoviti ovo prepotrebno društvo. *Prisravljanju odbor.*

Promjena odore glazbenika ratne mornarice.

Počamši od 1. jepara 1909. nositi će glazbenici c. i k. ratne mornarice odoru kao i drugi vojnici ratne mornarice. Ta promjena uzaliedila je po naročitoj carskoj odredbi.

Nova parobrodarska sveza Pula-Lošinj.

Parobrodarsko društvo «Istria-Trieste» započelo je ponovno ploviti iz Pule u M. Lošinj. Iz Pule odlazi parobrod svakog utorka, petka i subote u 2 sata po podne, a iz Lošinja u sriedu i nedjelju u 2 sata po podne, i subotu u 8 sati u jutro. Ovi parobrodi voze i poštu.

Razne.

Spinčićeva 60-godišnjica.

U petak dne 23. ov. mja. navršuje zaslužni naš zastupnik na carevinskom viedu, g. prof. Vjekoslav Spinčić, 60 godišnjicu svoga života. Taj dan kane njegovi opećinari u Kastvu proslaviti na osobiti svećben način. Najbolja pak proslava njegovog rada kroz više decenija biti će ta, da će ga narod iz Voloskog kotara ija kvarnerskih otoka dva dana iza toga, naime u nedjelju, dne 25. o. mja. birati jednodušno bez ikakvog protukandidata svojim zastupnikom na zemaljskom saboru Istre, na kojem je prof. Spinčić već do sada preko 26 godina pokazao svoju najintenzivniju djelatnost. Zeleći našem odličnom prvaku što krepčije zdravlje i što dulji život, kličemo: Živio Vjekoslav Spinčić!

Ustav za Bosnu i Hercegovinu.

«Peter Lloyd» javlja iz Sarajeva, da je naert ustav za anektirane zemlje dovršen, pa će biti publiciran dne 2. prosinca na dan kraljevog vladarskog jubileja. Na proljeće sastati će se već bosanski sabor. Uvjeravaju na mjerodavnim mjestima, da će ustav biti pravedan i da će se uzeti u obzir sve potrebe. Osim kurije gradova i seoskih općina biti će uvedena i kurija najviših veleposrednika i svrja inteligencije. U potonju spadati će svi činovnici, koji će dobiti i pasivno izborno pravo, uz motivaciju da kao dobri poznavoci narodnih potreba i prilika u zemlji imadu pravo doći u sabor. Kompetencija sabora urediti će se po uzoru austrijskih zemaljskih sabora. Akoprem su i statističke predradnje skoro posve dovršene, vladu čekaju još veliki i ogromni poslovi, a to je naročito uredjenje pitanja državljanstva.

Južnoslavenski ministar.

Usljed ponovne odreke českih ministara Praška i Fiedlera, pogovara se, da će u Beck-ovom ministarstvu nastati neke promjene. Na mjesto odstupivih ministara pogovara se da će bit imenovani českim ministrima Čelakovski i Udržal. U tako rekonstruirani kabinjet, da će stupiti i jedan južnoslavenski parlamentar; kao ministar bez listnice.

Hrvati i Hrvatice!

Eto nas i po treći puta pred vas sa našim kalendarom, eto nas i opet, da vas pozovemo, da srca svoja obratite miloj Istri našoj, koja upravo sada treba vaše pomoći više nego ikada prije! Ogorčeni slabim odazivom za prošlogodišnji naš kalendar, odlučili smo ove godine ne izlaziti sa kalendarom, ali su nas prijatelji od toga odvratili, a naša nakladna tiskara gosp. A. Scholza došla nam je sa tako povoljnim uvjetima u susret, da smo se premd kasno, ali ipak odlučili izdati kalendar. Naš ovogodišnji kalendar biti će, što se praktične strane tiče, mnogo potpuniji od dosadašnjih, jer imade potpune šematizme, a osim toga prvi puta i točan adresar grada Zagreba.

O literarnom dijelu dovoljno je, ako spomenemo, da je redakcija istoga preuzeo omiljeni naš književnik g. dr. Velimir Deželić; njegovom nam ime pruža jamstvo, da će literarni dio biti vrlo lijep i zanimljiv. Istarski dio uredjuje ove godine g. I. Marinov. Oprema kalendara biti će vanredno ukusna, a veličina kao i do sada. Cijena je za brošurani K 1,60, a za ve-

zani K 2; Za tako krasan kalendar cijena je upravo nezatna, pa ne bi smjelo biti nijedne hrvatske kuće bez toga kalendara.

Hrvati i Hrvatice! Naručite već sada naš kalendar, da se znamo ravnati kod ustanovljenja naklade. Preporučite nabavu ovog krasnog kalendara svakom, u jer savršeni prihod biti će za našu vrijednu «Družbu». Napred za družbu! Naručite prima iz naklonosti tiskara Antuna Scholza, Zagreb, Gajeva ulica 7.

Klub «Čirilo-Methodskih zidara».

Slika Austro-Ugarske iz aneksije.

Po državnom aktu od 5. listopada t. g. obstoju Austro-Ugarska iz tri dijela: 1) iz kraljevstva i zemalja zastupanih u carevinskom vijeću u Beču u 300.193 kvadratnih kilometara sa 26.150.708 stanovnika; 2) kraljevina pod ugar-hrvatskom krunom u 325.325 kvadratnih kilometara i sa 19.254.550 stanovnika; 3) skupno upravno zemljište Bosne i Hercegovine u 51.027 kvadratnih kilometara sa 1.737.000 stanovnika; ukupno 676.545 kvadratnih kilometara i sa 47.124.267 stanovnika. — Po narodnosti ima a) Nijemaca 11.306.190, b) Mađjara 8.761.817, c) Slavena: Čeha i Slovaka 7.875.038; Poljaka 4.259.152; Rusina 3.802.023; Hrvata i Srba skupa sa onima iz Bosne i Hercegov. 4.179.129; Slovenaca 1.291.721; svih Slavena dakle 22.610.063; d) Romana: Rumunja 3 mil. i 30.442, Talijana 754.583, drugih nekih narodnosti u Ugarskoj i Austriji 789.441 stanovnika. Slaveni čine 47,7%, Nijemci 24%, Mađjari 18,6, Romani i razni drugi 17% svega stanovništva.

POZOR! Tko pošalje upravi lista 60 para, dobiti će krasan dar, osobito prikladan za mlade. — Pošaljite se dok je na dobi, uče vam biti žao!

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i DR. Odgovorni urednik: ANTE VOLARIĆ.

†

«Narodna Radnička Organizacija» javlja svojim članovima tožnu vijest, da je elica

Anton Uršić

krojački majstor

nakon duže i teške bolesti u 54. godini života, u subotu dne 17. u 7 sati na večer u gospodinu preminuo.

Spirovod vršit će se danas, u ponedjeljak u 5 sati poslije podne iz pokrajinske bolnice na civilno groblje.

PULA, dne 19. oktobra 1908.

Nar. Rad. Organizacija.

Mali oglasnik.

Piccolo notiziario.

D'AFFITTARE camera ammobigliata con ingresso libero. Informarsi alla redazione del giornale. 162

KUPUJE SE mali ručni vozić na dva kotača (kola). Ponude kod uredništva lista «Omnibus». 157

Trgovcima i raznim gospodarskim društvima na znanje: U našoj «Narodnoj Tiskari Laginja i drug.» mogu se dobiti razna trgovačke i zapisničke knjige uz jeftinu cenu. 52

Pučkim školama i konsumnim društvima preporuča se osobito naša «Narodna Papirnica» za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i ine školske potrebe, te sve knjige i tiskari- nice potrebne za konsumna društva. Preprodavačima znatan popust. 52a

SPOSOBAN sluga sa dobrim svjedočama za veću trgovinu ili skladište, ili agenciju želi promijeniti mjesto. Govori više jezika. Popinati se kod uprave lista. 163

Širite i kupujte „Omnibus“

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Plovitbeni red
za prugu Baška-Rijeka-Baška.
Vrijedi od 11. listopada 1908. do opoziva.

Neđjelja	Ponedjeljak	Utorak	Utorak	Četvrtak	Ponedjeljak	Neđjelja	
Sljedeći	Sljedeći	Sljedeći	Sljedeći	Sljedeći	Sljedeći	Sljedeći	
Prije podne	Prije podne	Prije podne	Prije podne	Prije podne	Prije podne	Prije podne	
—	—	4:30	odl.	V. Baška	dol.	6. —	—
—	—	5:30	dol.	Punat	odl.	4:50	—
5:45	5:—	5:45	odl.	•	dol.	5:15	4:35
6:—	5:15	6:—	dol.	Krk	odl.	5:—	4:20
6:10	5:30	6:10	odl.	•	dol.	4:50	4:10
—	6:45	—	dol.	Beli	odl.	3:35	—
—	6:55	—	odl.	•	dol.	3:25	—
—	—	6:55	dol.	Glavotok	odl.	—	3:25
—	—	7:—	odl.	•	dol.	—	3:20
7:30	7:30	7:30	dol.	Malinska	odl.	2:50	2:50
7:40	7:40	7:40	odl.	•	dol.	2:35	2:35
8:30	8:30	8:30	dol.	Omišalj	odl.	1:45	1:45
8:40	8:40	8:40	odl.	•	dol.	1:35	1:35
9:30	9:30	9:30	dol.	Rijeka	odl.	12:45	12:45

Uvjetno pristojanje u Staroj Baški.

Ravnateljstvo si pridržuje pravo prema okolnostima promjenu plovitbenog reda. Agencija na Rijeci kod gosp. I. Pakušića, Via Andassy 25.

PUNAT, dne 8. listopada 1908.

RAVNATELJSTVO.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadružara, koji uplaćuje sadržanih dionica jedna ili više po iznosu 50.

Prima novno na štednju od svakoga, ako i nije član to plaća od listopada 1908.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez prodajnog odnosa, a iznos od 1000 K ako se nije kod plaćanja engleske natmornice veći ili manji rub na odnos, za odmah od 8 dana.

Zajme (posuđe) daje samo zadružarom, i to na hipoteku ili na njezinu i sadržava na godinu.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 2—6 sati poslije podne; u neđjelju i blagdana natvoren.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vijećnici Carrara vijećnica kupa (K. v. d. d. d. d.) prvi pod krovom, gdje se dobivaju pobitke informacije.

Ravnateljstvo.

Jeder Art Buchbinderarbeiten werden in der Buchbindererei

LAGINJA & Cie., Via Giulia 1

ibernommen und billig geliefert.

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L' „OMNIBUS“

SLUŽITE SE KOD SVOGA!

POZOR!

Trgovce našeg roda i jezika ljepo moli podpi-
sana da svoje potrebe kao: račune, memo-
randume, listovne papire, omote (buste),
cijenike u formi dopisnice, etikete za flaše,
adreskarte, pečate iz gume, jastučiće i
mastilo za pečate, sve vrsti trgovačkih knjiga, kao i olovke,
gume, pera, ravnala, i t. d. naručuje jedino kod svoje narodne tiskare

LAGINJA i DR. PULA

UL CA GIULIA 1.

SLUŽITE SE KOD SVOGA!

Cijena nepreterana!

PEČATE

iz GUME izrađuju
tiskara

Laginja i dr.

Via Giulia 1. - Pula - Via Giulia 1.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda
dobivaju se u

tiskari Laginja i dr. u Puli
ulica Giulia 1.

uz cenu od 2 do 10 para.

Svjjećarna na paru

J. Kopač, Gorica, ul. Sv. Antona b. 7.

Preporuča pred. svećenici, svjetionom starejšinama, p. o. osobnom ob-
daru svjetlo iz prijenosnog plamenog voska. Kilogram po 8 K. Za prije-
nosno svjetlo u K. 2.000. Tamjan Myrrha, Styrac, fitina, stakla za
svjetlo, voštene svijeće i med najjeftinije vrste uz većinu niske cijene.
Svi vosak kupuje se u svakoj mušoj po najvišoj cijenovnoj cijeni.

— Za nakupov šaljem sljedećih franke.

Dobitkava a 3 srebrnini kalendarski
a Gorici godinu 1891. 1894. 1900.

Čestite diplome i zlatna kaljase
a Vidnu godinu 1903.

Datne kaljase i zlatni krti
a Rimu godinu 1903.